

Šifra modula	INO I44	Fakultet	PMF
--------------	---------	----------	-----

Modul
INKLUZIVNO OBRAZOVANJE

NASTAVNI PROGRAM

A. OPĆI PODACI

Fakultet	Prirodno-matematički					
Odsjek	Biologija					
Smjer	Nastavnički					
Semestar	VI, VIII					
Naziv modula	INKLUZIVNO OBRAZOVANJE					
Tip modula	izborni					
Broj kreditnih bodova	3					
Kontakt sati	Ukupno	Predavanja	Vježbe	Praksa u školi	Seminari	Konsultacije
	60	15	15	20	5	5
Samostalni rad (sati)	15					
Obavezni prethodno položeni moduli	-					
Modul relevantan za module	-					
Nastavno osoblje						
– Nastavnik – nosilac modula	Doc.dr. Lejla Kafedžić					
– Ostali nastavnici	-					
– Asistent	-					

B. CILJEVI MODULA

Priloženi program omogućava sticanje kompetencija o inkluzivnom obrazovanju i njegovoj provedbi iz uloge nastavnika.

C. SPECIFIČNI ZADACI MODULA

Razumijevanje osnovnih pojmova iz područja inkluzivnog obrazovanja: inkluzija, inkluzivno obrazovanje, učenici s teškoćama u razvoju, učenici s posebnim potrebama, hendikep, bolest, itd. Promoviranje pozitivnih stavova prema inkluzivnom obrazovanju. Organizacija podrške u inkluzivnim sistemima. Razvijanje inkluzivnog kurikuluma. Kompetencije nastavnika za inkluzivno obrazovanje. Priprema djece za zajedničko školovanje u školi za sve. Opservacija i prepoznavanje potreba učenika u školi za sve. Individualni nastavni plan i program. Primjena individualizacije u nastavi. Opisno (pr)ocjenjivanje djece s posebnim potrebama. Rad sa obitelji djece s posebnim potrebama.

D. OČEKIVANI REZULTATI NASTAVNOG PROCESA

Znanje o savremenim procesima odgojno-obrazovnog rada. Razumijevanje osnovnih termina iz područja specijalne pedagogije i inkluzivnog obrazovanja. Razumijevanje potreba djece s posebnim potrebama, ali i njihovih roditelja. Razvijanje nastavničkih kompetencija za rad s djecom s posebnim potrebama.

E. SADRŽAJ NASTAVNOG PROCESA

Br.	Nastavne teme i jedinice	Sati rada							Samo-stalno
		Kontakt						Ukupno	
		P	V	S	P	K			
1	Definiranje osnovnih pojmova. Odnos prema osobama s teškoćama u razvoju kroz povijest. Modeli pristupa osobama s teškoćama u razvoju. Uticaj stavova na ponašanje ljudi. Promoviranje pozitivnih stavova. Etikete - za i protiv. Djeca s posebnim potrebama.	3	3	1	0	1	8	3	
2	Inkluzija i inkluzivno obrazovanje. Efekti inkluzivnog obrazovanja. Organizacija podrške u inkluzivnim sistemima. Razvijanje inkluzivnog kurikuluma. Monitoring inkluzije u osnovnim školama Kantona Sarajevo.	3	3	1	5	1	13	3	
3	Uloga nastavnika u inkluzivnom procesu. Kompetencije nastavnika za inkluzivno obrazovanje. Nastavnici u provedbi inkluzivnog obrazovanja.	3	3	1	5	1	13	3	
4	Polusestralni ispit								
5	Priprema djece za zajedničko školovanje u školi za sve. Opservacija i prepoznavanje potreba učenika u školi za sve. Individualni nastavni plan i program.	3	3	1	5	1	13	3	
6	Primjena individualizacije u nastavi. Opisno (pr)ocjenjivanje djece s posebnim potrebama. Rad sa obitelji djece s posebnim potrebama.	3	3	1	5	1	13	3	
7	Završni ispit								
Ukupno		15	15	5	20	5	60	15	

F. PROVJERA ZNANJA I OCJENJIVANJE

Provjera znanja – kriteriji			Ocjenjivanje		
Kriterij	Maksimalni broj bodova	Bodovi za prolaz	Osvojeni broj bodova	Ocjena	
				BiH	ECTS
Pohađanje nastave	10	8	< 55,00	5	F
Aktivnost na nastavi	10	5	55,00 – 64,99	6	E
Praksa u školi ¹	20	10	65,00 – 74,99	7	D
Parcijalni ispit ²	20	10	75,00 – 84,99	8	C
Pismeni završni ispit	40	22	85,00 – 94,99	9	B

Ukupno	100	55	95,00 – 100,00	10	A
---------------	------------	-----------	----------------	-----------	----------

¹ Redovno pohađanje prakse, aktivno učešće u realizaciji nastavnog procesa, kvalitet izvještaja kreiranog na osnovu obavljene prakse. Ocjenjuje se:

- kvalitet pisanog rada: do **10 bodova** (pristup temi, obrada teme i struktura rada, adekvatnost literature, grafički i drugi prilozi, stil, tehnička opremljenost rada) i
- kvalitet prezentacije izvještaja: do **10 bodova** (prosjeck ocjene koju daju studenti i ocjene koju daje nastavnik).

² U toku semestra će biti realiziran jedan parcijalni ispit, a test će biti baziran na preporučenoj literaturi i praksi studenata.

G. LITERATURA

Obavezna

- Karijašević, L. (2007); Retardirana škola; Naša škola; LIII/40
- Pašalić-Kreso, A. (2004); Geneza sazrijevanja ideje inkluzije ili inkluzija u funkciji smanjivanja neravnopravnosti u obrazovanju; u zborniku radova: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine; Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet u Sarajevu
- Winkel, R. (1996); Djeca koju je teško odgajati; Zagreb: Educa
- Zečić, S. i Jeina, Z. (2006); Nastavnik u inkluzivnom okruženju; Fojnica: Fojnica

Dopunska

- Ivanković, K. (2003); Downov sindrom u obitelji: Priručnik za roditelje i stručnjake; Zagreb: FoMa
- Pehar, L. (2004); Odgojni efekti inkluzije djece s poteškoćama u razvoju – analiza slučajeva; u zborniku radova: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine; Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet u Sarajevu
- Radovanović, D. (ured)(2007); Nove tendencije u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji; Beograd: Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju – Centar za izdavačku delatnost
- Seligman, M. i Darling, B.R. (2007); Ordinary Families, Special Children; The Guilford Press
- Shapiro, A. (1999); Everybody Belongs; RoutledgeFalmer
- Shea, M.T. i Bauer, M. A. (1997); Special Education – A Social Systems Perspective; Brown&Benchmark
- Stainback, S. & Stainback, W. (2000); Inclusion: A Guide for Educators; Baltimore: Paul H. Brookes Publishing Co.
- Vuković, D; Tomić Vrbić, I; Pucko, S. i Marciuš, S. (2007); Down sindrom – vodič za roditelje; Zagreb Kerschoffset d.o.o.
- Ysseldyke, J.E & Algozzine, B. (1990); Introduction to special education; Houghton Mifflin Company